

225 éve született a „legnagyobb magyar”

Gróf sárvár-felsővidéki **Széchenyi István** 1791. szeptember 21-én született Bécsben. Politikus, író, polihisztor, közigazdász, a Batthyány-kormány közlekedési minisztere, a „legnagyobb magyar” volt.

1828-ban kezdett a *Hitel* c. munkájának megírásához, amelyen egy évig dolgozott, és 1830-ban tette közzé. 1831-ban jelent meg *Világ* c. műve. 1833-ban e két nagy művének kiegészítésére adta ki Lipcsében a *Stádiumot*.

Széchenyinek régi vágya volt, hogy megnyissa a Dunát a kereskedésnek, egészen a Fekete-tengerig. 1830. június 24-én indult kíséretével saját hajóján szemleútra, hogy a Duna folyását tanulmányozza, és a szabályozás nehézségeiről saját tapasztalatai útján győződjék meg. Az út Pesttől Konstantinápolyig tartott. 1833-tól tíz éven át vezette a Duna hajózhatóvá tétele érdekében végzett munkálatokat. 1833. szeptember 3-án egy gőzhajóval, amely a Tiszán az első volt, Szegedre is elhajózott. Felkarolta a Duna-gőzhajózási társulat ügyét is; az első gőzhajó 1831. március 16-án Pest-Buda és Zimony között közlekedett. Az ő buzgólkodása hozta létre a balatoni gőzhajózást is, az első gőzhajó 1846. szeptember 21-én indult a Balatonon.

A Duna-szabályozás után másik kedves tervének megvalósítását, a Tisza-szabályozást is ez időben kezdhette meg. Királyi biztosként szervezte meg a Tisza szabályozását Vásárhelyi Pál tervei alapján. 1846. augusztus 27-én reggel Széchenyi István tette meg az első kapavágást. A szabályozás során a Tisza teljes akkori hosszát (1419 km) 112 nagy kanyar átvágásával, 457 kilométerrel, jelenlegi magyarországi szakaszát 360 kilométerrel rövidítették meg. A folyó új hossza 962 km lett (ebből a jelenlegi magyarországi szakasz 597 km). Létrehoztak 136 km új, épített medret, s kialakítottak 589 km holtágat. A hajózható hossz ma 780 km. A szabályozással a mai Magyarország területének 21 %-át tették művelhetővé. A Tisza szabályozása hat évtized alatt, 1908-ban fejeződött be.